

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Изменения в разпоредбите на КСО от 1 юли 2025 г., касаещи изплащането на парични обезщетения при временна неработоспособност, бременност и раждане, отглеждане на дете до 2-годишна възраст, осиновяване на дете до 5-годишна възраст и отглеждане на дете до 8-годишна възраст на лица, упражняващи трудова дейност

Направените изменения в разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване (КСО), касаещи паричните обезщетения при временна неработоспособност, бременност и раждане, отглеждане на дете до 2-годишна възраст, осиновяване на дете до 5-годишна възраст и отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата/осиновителя) в сила от 1 юли 2025 г., са свързани със спазването на един от основните принципи в трудовото и осигурително законодателство, че тези отпуски са целеви и се предоставят на работещите родители и осиновители, за да полагат активни грижи за децата до навършване на определена възраст в семейна среда.

На осигурените за тези рискове се изплащат парични обезщетения от средствата на държавното обществено осигуряване, поради което на лицата, които ползват отпуск и упражняват трудова дейност, за която подлежат на осигуряване за общо заболяване и майчинство, не се изплащат парични обезщетения за този период.

В осигурителното законодателство и до 1 юли 2025 г. действа разпоредба на КСО, според която парично обезщетение за временна неработоспособност и за бременност и раждане не се изплаща на лица, упражняващи трудова дейност, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство през периодите, за които са издадени актове на здравните органи. Това са периодите, за които се издават болнични листове за временна неработоспособност и бременност и раждане за период от 135 дни. След промяната в законодателството от 1 юли 2025 г. са обхванати и периодите на бременност и раждане от 135 до 410 дни и на отглеждане на дете до 2-годишна възраст, осиновяване на дете до 5-годишна възраст и отглеждане на дете до 8-годишна възраст.

По отношение на регистрираните земеделските стопани и самоосигуряващите се лица, придобили право на майчинство, ако продължат да упражняват дейността, получават 50 на сто от паричните обезщетения, както за бременност и раждане – след изтичане на периодите по болничните листове за остатък до 410 дни, така и за отглеждане на детето през втората година.

Промените в КСО се отнасят само за лицата, които са в отпуск за временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на дете и получават обезщетение за майчинство по едно правоотношение и през това време работят като осигурени за общо заболяване и майчинство. Лицата, които не ползват съответните отпуски за майчинство или прекъснат ползването им, продължават да имат право на 50 на сто от обезщетението.